

Αρ. πρωτ. εγγράφου: 6692/06/2.7
Ειδικοί Επιστήμονες:
Μαυρομάτη Ελευθερία, Φιλιππάκη Δάφνη

Ημερομηνία: 01.06.11

Προς:

1)Αξιότιμο κύριο Δήμαρχο
Δήμου Κω
Ακτή Κουντουριώτη
Τ.Κ. 85300 Κως

2)4^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων
Τμήμα Αρχαιολογικών Χώρων, Μνημείων και
Αρχαιογνωστικής Έρευνας
Οδός Ιπποτών
Τ.Κ. 85 100 Ρόδος

3)ΚΒ' Εφορεία Προϊστορικών
και Κλασικών Αρχαιοτήτων
Οδός Ιπποτών
Τ.Κ. 85 100 Ρόδος

4)Επαρχείο Κω
Τμήμα Υγείας – Πρόνοιας
Γραφείο Υγείας
Γραφείο Υγειονομικού Ελέγχου
και Εποπτών
Διοικητήριο
Τ.Κ. 85 300 Κως

5)Διεύθυνση Δημοτικής Αστυνομίας
Τμήμα Καταστημάτων
Υγειονομικού Ενδιαφέροντος
Γραφείο Έκδοσης Αδειών
Ακτή Κουντουριώτη 7
Τ.Κ. 85 300 Κως

6)Αστυνομικό Τμήμα Κω
Ακτή Μιαούλη 2
Τ.Κ. 85 300 Κως

Θέμα: «Διερεύνηση νομιμότητας αδειοδότησης και λειτουργίας Καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος (ΚΥΕ) στο χαρακτηρισμένο Ιστορικό Κέντρο της Κω».

Αξιότιμε κύριε Δήμαρχε,

Αξιότιμες κυρίες, Αξιότιμοι κύριοι,

Ο Συνήγορος του Πολίτη, σε συνέχεια του υπ' αρ. 6692/2.6/03.04.2009 εγγράφου του, σχετικά με την αναφορά 6692/05.05.2006, που αφορά το ζήτημα των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος (εφεξής ΚΥΕ) στο χαρακτηρισμένο ιστορικό κέντρο της Κω, έλαβε τα έγγραφά σας και σας ευχαριστεί για την ανταπόκρισή σας.

Όπως σας είχαμε ήδη ενημερώσει, η αναφερόμενη, κάτοικος της περιοχής, διαμαρτύρεται για:

- α) τη λειτουργία ΚΥΕ στο ΟΤ 30^Α στο χαρακτηρισμένο ιστορικό κέντρο της πόλης, στην περιοχή ανάπλασης και στη ζώνη προστασίας παραδοσιακών συνόλων,
- β) τη λειτουργία ΚΥΕ καθ' υπέρβαση αδείας,
- γ) τη διατάραξη της κοινής ησυχίας,
- δ) την καταστροφή των μνημείων,
- ε) τη ρύπανση του περιβάλλοντος και του ιστορικού τοπίου,
- ζ) την υποβάθμιση του κέντρου της πρωτεύουσας της νήσου Κω,
- η) τη χορήγηση αδειών κατά παράβαση της ΧΟΠ/ΕΠΑ 101/ΦΕΚ 456 Δ'1990 απόφασης του Νομάρχη Δωδεκανήσου σχετικά με τις χρήσεις γης.

Κατά τη διερεύνηση της παρούσας αναφοράς, ο Συνήγορος του Πολίτη αναζήτησε το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο και σας ενημερώνει για τα ακόλουθα:

I. Σχετική νομοθεσία

Στο άρθρο 24 παρ. 1 του Συντάγματος προβλέπεται ότι η προστασία του πολιτιστικού περιβάλλοντος αποτελεί υποχρέωση του Κράτους και δικαίωμα του καθενός. Εν συνέχεια, στην παρ. 6 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι τα μνημεία, οι παραδοσιακές περιοχές και τα παραδοσιακά στοιχεία προστατεύονται από το Κράτος και ότι νόμος θα ορίσει τα αναγκαία για την πραγματοποίηση της προστασίας αυτής περιοριστικά μέτρα της ιδιοκτησίας.

Εν συνέχεια, εξεδόθη ο Ν. 3028/2002 για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, ο οποίος αποτελεί τον προαναφερόμενο εκτελεστικό του ισχύοντος Συντάγματος νόμο. Στο άρθρο 10 παρ. 3 του ως άνω νόμου αναφέρονται τα ακόλουθα: «Η εγκατάσταση ή η λειτουργία βιομηχανικής, βιοτεχνικής ή εμπορικής επιχείρησης...πλησίον αρχαίου επιτρέπεται μόνο μετά από έγκριση του Υπουργού Πολιτισμού η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου...». Εν συνέχεια, στην παρ. 6 του ίδιου άρθρου αναφέρονται τα ακόλουθα: «Στις περιπτώσεις που απαιτείται έγκριση σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, αυτή προηγείται από τις άδειες άλλων αρχών που αφορούν την επιχείρηση...και τα στοιχεία της αναγράφονται με ποινή ακυρότητας στις άδειες αυτές...».

Στο άρθρο 8 παρ. 8 της Υ.Α Α1β/1983/Β-526 (Υγειονομικός Έλεγχος – Όροι ίδρυσης καταστημάτων, επιχειρήσεων, εργαστηρίων) σχετικά με τη διαδικασία έκδοσης της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας καταστήματος αναφέρεται ότι ο αρμόδιος Δήμος δεσμεύεται από την καταφατική γνωμοδότηση της αρμόδιας Υγειονομικής Επιτροπής και οφείλει να χορηγήσει την αιτούμενη άδεια ίδρυσης και

λειτουργίας, εκτός αν διαπιστώσει ότι δεν συντρέχουν οι όροι και προϋποθέσεις, που προβλέπονται από άλλες, πλην των υγειονομικών διατάξεων, διατάξεις νόμων.

Επίσης, στο άρθρο 11 παρ. 1 του Κεφαλαίου Α': Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας του Ν. 2307/1995 σχετικά με τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος ορίζεται ότι «Για τη χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας όλων των καταστημάτων και επιχειρήσεων οι όροι λειτουργίας των οποίων καθορίζονται από υγειονομικές διατάξεις εφαρμόζονται οι ισχύουσες κάθε φορά υγειονομικές και άλλες διατάξεις καθώς και οι διατάξεις που αναφέρονται στις χρήσεις γης, τους όρους δόμησης, την προστασία του φυσικού πολιτιστικού και δομημένου περιβάλλοντος και τη δασική νομοθεσία».

Τέλος, στο άρθρο 80 παρ. 2 του Ν. 3463/2006 (Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων) σχετικά με τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος προβλέπονται τα ακόλουθα: «Για την ίδρυση και λειτουργία των ανωτέρω καταστημάτων απαιτείται άδεια...Πριν τη χορήγηση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας χορηγείται προέγκριση ίδρυσης, η οποία εκδίδεται ύστερα από απόφαση της δημορχιακής επιτροπής ή του κοινοτικού συμβουλίου, μετά από προέλεγχο του σχετικού αιτήματος του ενδιαφερόμενου. Για τον προέλεγχο λαμβάνονται υπόψη ζητήματα που αφορούν τις χρήσεις γης, την προστασία του φυσικού, πολιτιστικού και αρχιτεκτονικού περιβάλλοντος...των αρχαιολογικών και ιστορικών τόπων...όπως αυτά ορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία...». Εν συνέχεια, στην παρ. 6 του ίδιου ως άνω άρθρου αναφέρονται τα εξής: «Για την ανάκληση ή την οριστική αφαίρεση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των καταστημάτων... αρμόδιοι είναι η δημορχιακή επιτροπή ή το κοινοτικό συμβούλιο, οι οποίοι οφείλουν μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη συνδρομή των προϋποθέσεων να λάβουν τη σχετική απόφαση...Παράβαση των διατάξεων αυτής της παραγράφου αποτελεί πειθαρχικό αδίκημα και παράβαση καθήκοντος και τιμωρείται κατά τις διατάξεις των άρθρων 142 και 143 του παρόντος και κατά το άρθρο 259 του Ποινικού Κώδικα».

Από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης, τη σχετική υπηρεσιακή αλληλογραφία, την αυτοψία που πραγματοποιήθηκε στην περιοχή από κλιμάκιο της Ανεξάρτητης Αρχής και τη σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στα γραφεία του Δήμου Κω στις 10.02.2009¹ σχετικά με την εν θέματι αναφορά προκύπτουν τα εξής στοιχεία:

---

¹ Μεταξύ της Ειδικής Επιστήμονος του Συνηγόρου του Πολίτη κας ***** και των στελεχών της υπηρεσίας σας, κ.κ. Αντιδημάρχου – Υπεύθυνου Οικονομικής Πολιτικής Δήμου Κω ***** , ***** , Νομικής Σύμβουλου του Δήμου - Νομικού ***** και της Διευθύντριας Διοικητικών Υπηρεσιών - ***** .

II. Το ΚΥΕ στο Ο/Τ 30^Α

Α. Ιστορικό και ενέργειες της 4^{ης} Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων (εφεξής 4^η ΕΒΑ). Συναρμοδιότητα ΚΒ' ΕΠΚΑ και Β' ΕΒΑ

1. Για το ΚΥΕ στο Ο/Τ 30^Α γίνεται ιδιαίτερη μνεία στην αναφορά, καθώς δημιουργούνται προβλήματα από τη λειτουργία του συγκεκριμένου καταστήματος. Στο κτίριο στο Ο/Τ 30^Α, επί της οδού Βασ. Παύλου πραγματοποιήθηκαν εκτεταμένες επισκευές το **2003**, προκειμένου να λειτουργήσει ως ΚΥΕ. Πράγματι, από το υπ' αρ. 68/20.03.2003 έγγραφο της 4^{ης} ΕΒΑ προκύπτει ότι το κατάστημα λειτουργεί από το 2003 κατά παράβαση του Ν. 3028/2002. Συγκεκριμένα, αναφέρονται τα εξής: *«Παρόλο που βρίσκεται σε γεινίαση με την πόρτα του “Φόρου” που είναι κηρυγμένο μνημείο και συνεπώς, έπρεπε να ζητηθεί από την εταιρεία η έγκριση της Υπηρεσίας ...»* δεν έχει ζητηθεί και δεν υφίσταται έγκριση λειτουργίας από την αρχαιολογική υπηρεσία. (υπ' αρ. 68/20.03.2003 και υπ' αρ. 2143/16.07.09 έγγραφο της 4^{ης} ΕΒΑ). Οι άδειες των ΚΥΕ πλησίον αρχαιολογικού χώρου εκδίδονται με αποφάσεις των Προϊσταμένων των Περιφερειακών Υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού². Συνεπώς, **η προβλεπόμενη εκ του νόμου διαδικασία δεν έχει τηρηθεί για την εγκατάσταση και λειτουργία του συγκεκριμένου ΚΥΕ και τίθεται θέμα νομιμότητας της άδειας λειτουργίας του.**

2. Στις 24.06.2005 ο ιδιοκτήτης του συγκεκριμένου ΚΥΕ, ζήτησε³ τη σύμφωνη γνώμη της 4^{ης} ΕΒΑ για την παραχώρηση του κοινόχρηστου χώρου (εφεξής Κ/Χ) μπροστά από την επιχείρηση και ειδικότερα επί της οδού Βασιλέως Παύλου (πλατεία Καζούλη), με συνημμένο σχεδιάγραμμα. Με νέα αίτηση⁴ (21.07.05) του απευθύνθηκε στην 4^η ΕΒΑ και ζήτησε την άδεια για το τμήμα πλησίον της Πόρτας του Φόρου. Η 4^η ΕΒΑ που εδρεύει στην Κω διαβίβασε το αίτημα στην 4^η ΕΒΑ στη Ρόδο, προτείνοντας να μη δοθεί η αιτούμενη άδεια, επισημαίνοντας α) την επιβάρυνση της ήδη επιβαρυσμένης περιοχής με την *«...τοποθέτηση επιπλέον τραπεζοκαθισμάτων ακριβώς δίπλα στην «Πόρτα του Φόρου»»* και β) την απόρριψη του αιτήματος του Δήμου Κω *«...για ανάπλαση του κοινόχρηστου χώρου...της νησίδας πρασίνου δίπλα στην Πόρτα του Φόρου, για τους ίδιους λόγους»*. Η 4^η ΕΒΑ Ρόδου δεν ενέκρινε με το υπ' αρ. 3580/19.07.05 *«...από αρχαιολογικής πλευράς ..χρήση κοινόχρηστου χώρου εμπροσθεν του καταστήματος...επί της οδού Βασιλέως Παύλου στην πόλη της Κω, διότι η τοποθέτηση τραπεζοκαθισμάτων στη συγκεκριμένη θέση θα επιφέρει αισθητική αλλοίωση στην «Πόρτα του Φόρου»...»*. Η συγκεκριμένη άρνηση χρήσης του κοινόχρηστου χώρου συνάδει με το προηγούμενο έγγραφο της ίδιας υπηρεσίας (4^{ης} ΕΒΑ), με το οποίο δεν έχει εγκρίνει ούτε άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας ούτε άδεια χρήσης του Κ/Χ εν γένει.

3. Το **2006**, με αφορμή την ακύρωση παραχώρησης κοινόχρηστου χώρου για την ανάπτυξη Τ/Κ από το συγκεκριμένο κατάστημα από την επιτροπή άρθρου 7 Ν. 2839/00 Περιφέρειας Ν. Αιγαίου, η 4^η ΕΒΑ, αρμόδια για τον έλεγχο του Ο.Τ. 30Α

---

² παρ. 1δ, άρθρου 1 της Υ.Α. ΥΠΠΟ/ΔΟΕΠΥ/ΤΟΠΥΝΣ/15/3696 ΦΕΚ 180 Β'/30.01.2004), σε συμφωνία με τον Ν. 3028/2002 (ΦΕΚ 153 Α'), άρθρο 10, παρ. 6, σε συνδυασμό με το άρθρο 73 του ίδιου νόμου, την παρ. 9γ του άρθρου 7 του Ν. 2557/97 (ΦΕΚ 271 Α') και της παρ. 31 του άρθρου 10 του Ν. 3207/2003 (ΦΕΚ 302 Α').

³ με την υπ' αρ. 214/24.06.2005 αίτηση

⁴ υπ' αρ. 3954/21.07.2005, με συνημμένες φωτογραφίες

και των παρακειμένων οδών⁵ διευκρινίζει ότι «...ουδέποτε ενέκρινε την τοποθέτηση τραπεζοκαθισμάτων πλησίον της “Πόρτας του Φόρου” κηρυγμένο μνημείο της Ιπποτικής περιόδου για να μην προκληθεί αισθητική αλλοίωση στο μνημείο...»⁶ Περαιτέρω, επιβεβαιώνει ότι το προαναφερθέν υπ’ αρ. 3580/2005 έγγραφο ισχύει και για το 2006⁷.

4. Στην ίδια άποψη εμμένει μέχρι και το καλοκαίρι του **2007**, είτε το θέμα είναι η τοποθέτηση Τ/Κ στο συγκεκριμένο χώρο μπροστά από την Πόρτα του Φόρου, είτε γενικά στην τοποθέτηση Τ/Κ από το συγκεκριμένο ΚΥΕ⁸ και μάλιστα επισημαίνει στο Δήμο τη σημαντική βλάβη που ήδη επέρχεται στο μνημείο με την αποκομιδή των απορριμμάτων μπροστά από την «Πόρτα του Φόρου»⁹. Στο συγκεκριμένο μάλιστα σημείο η 4η ΕΒΑ δεν είχε εγκρίνει το αίτημα του Δήμου Κω για ανάπλαση του Κ/Χ μεταξύ των πεζόδρομων Ι. Ναυκλήρου και Αλ. Διάκου, γιατί η περιοχή βρίσκεται σ’ επαφή με το μεσαιωνικό μνημείο της «Πόρτας του Φόρου» και η **τοποθέτηση Τ/Κ επρόκειτο να επιβαρύνει την ήδη επιβαρυνόμενη από τη λειτουργία καταστημάτων περιοχή**¹⁰. Εξάλλου, η ΚΒ’ ΕΠΚΑ, επίσης αρμόδια για το Ο.Τ. 30Α και το ΥΠ.ΠΟ., είχαν τοποθετηθεί σαφώς αρνητικά όσον αφορά στη λειτουργία των ΚΥΕ χωρίς την νόμιμη άδεια¹¹.

5. Το Σεπτέμβριο του 2007 η 4^η ΕΒΑ, διευκρινίζει¹² ότι «...γενικώς είμαστε αρνητικοί στην ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων και άλλου τύπου, δραστηριοτήτων κοντά σε μνημεία,...όσον αφορά στην περίπτωση του καταστήματός σας...σας πληροφορούμε ότι στα έγγραφα που έχουν εκδοθεί από την Υπηρεσία μας κατά καιρούς αναφερόμαστε στον τριγωνικό χώρο που βρίσκεται νοτίως και διαγωνίως απέναντι του καταστήματός σας, **σε επαφή με την “Πύλη του Φόρου”**, και του οποίου τη χρήση έχετε ζητήσει με την γ’ σχετική αίτησή σας [η από 24.06.05] και όχι για τον κοινόχρηστο χώρο έμπροσθεν του καταστήματός σας επί της οδού Βασ. Παύλου, ο οποίος σας παραχωρείται επί σειρά ετών από τον Δήμο Κω και για τον οποίο η Υπηρεσία μας δεν είναι αρμόδια». Στη συνέχεια, η ίδια Υπηρεσία αναφέρει¹³ ότι «Η επιχείρηση ...για τη λειτουργία της οποίας ουδέποτε έχει ζητηθεί από την Υπηρεσία μας έγκριση, βρίσκεται σε ικανή απόσταση από το μεσαιωνικό μνημείο της “Πύλης του Φόρου” και δεν προκαλείται άμεση ή έμμεση βλάβη σε αυτό...Όσον αφορά στην ανάπτυξη των τραπεζοκαθισμάτων στη συγκεκριμένη επιχείρηση, και ειδικότερα η προέγκριση της Υπηρεσίας μας που προηγείται των άλλων Υπηρεσιών...εφαρμόστηκε στην μη έκδοση σύμφωνης γνώμης για το τμήμα του πεζοδρομίου που βρίσκεται σε επαφή με την “Πύλη του Φόρου”, νοτίως της κύριας όψης του καταστήματος».

6. Ο Συνήγορος του Πολίτη έχει ήδη ενημερώσει την 4^η ΕΒΑ, την ΚΒ’ ΕΠΚΑ, το ΥΠ.ΠΟ., την Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων

⁵ υπ’ αρ. 68/20.03.2003, 2044/11.06.2004 και 2510/14.05.2007 έγγραφα 4^{ης} ΕΒΑ

⁶ υπ’ αρ. 284/14.08.2006 και 3225/06.09.2006 έγγραφα

⁷ Στο υπ’ αρ. 5425/15.09.2006 έγγραφο της 4^{ης} ΕΒΑ, σε απάντηση της από 08.09.06 αίτησης της αναφερόμενης.

⁸ υπ’ αρ. 2510/14.05.2007 και 2642/12.06.2007 έγγραφα της 4^{ης} ΕΒΑ

⁹ υπ’ αρ. 3768/09.07.2007 και 5222/14.09.2007 έγγραφα της 4^{ης} ΕΒΑ

¹⁰ υπ’ αρ. 2044/11.06.2004 έγγραφο

¹¹ υπ’ αρ. 2372/07.03.2005 έγγραφο Γραφείου Υφυπουργού, ΥΠΠΟ/ ΓΔΑΠΚ/ ΑΡΧ/ Α1/ Φ22/ 56913/ 2545/ 30.06.2006 και ΥΠΠΟ/ ΓΔΑΠΚ/ ΑΡΧ/ Α1/ Φ22/ 101453/ 4595/ 14.11.2006 έγγραφο ΔΙΠΚΑ, 3209/17.07.2006 και 4203/21.09.2006, 5716/08.11.2007 έγγραφα ΚΒ’ ΕΠΚΑ. Βέβαια, ο ιδιοκτήτης του ΚΥΕ με την υπ’ αρ. 4578/08.08.2007 αίτηση προς την 4^η ΕΒΑ επιμένει ότι ο Δήμος Κω του παραχωρεί τον κοινόχρηστο χώρο επί της Αποστόλου Παύλου «όλα τα χρόνια λειτουργίας του καταστήματος» και επί της Αλεξάνδρου Διάκου μέχρι το 2006.

¹² ανακοίνωση στο ορθό υπ’ αρ. 4578/20.10.09 έγγραφο, σε απάντηση της από 24.06.2005 αίτησης του ιδιοκτήτη.

¹³ στο υπ’ αρ. 7248/20.12.2007 έγγραφο της 4^{ης} ΕΒΑ και σε μεταγενέστερα έγγραφα, π.χ. στο υπ’ αρ. 2143/16.07.2009 της 4^{ης} ΕΒΑ.

Δωδεκανήσου και την 3^η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Δωδεκανήσου και τις συναρμόδιες υπηρεσίες¹⁴, ότι στο έγγραφο αυτό διαπιστώνει μεταστροφή των ήδη εκπεφρασμένων θέσεων της 4^{ης} ΕΒΑ όσον αφορά τον κοινόχρηστο χώρο επί της οδού Βασ. Παύλου και τη χρήση αυτού (περί τα 3.00μ. από τον αρχαίο τοίχο της Πύλης του Φόρου, βλ. τοπογραφικά), καθώς και την εμπορική δραστηριότητα του ΚΥΕ και έρχεται σε αντίθεση με το υπ' αρ. υπ' αρ. 68/20.03.2003 έγγραφο και με όλα τα προηγούμενα προ του έτους 2007 έγγραφα της ίδιας Υπηρεσίας, όσον αφορά στην αρμοδιότητά της επί του συγκεκριμένου Ο.Τ. και των περιμετρικών σε αυτό οδών. Επιπροσθέτως, οι απόψεις της έρχονται σε πλήρη αντίθεση με τα έγγραφα των Κεντρικών Υπηρεσιών του ΥΠΠΟ¹⁵, τα οποία συνηγορούν στην εξυγίανση της περιοχής από τα ΚΥΕ και εξαίρουν την προσπάθεια των δύο Περιφερειακών Υπηρεσιών για την προστασία των μνημείων της περιοχής και τη χρήση αμιγούς κατοικίας των Ο.Τ. εντός του ιστορικού κέντρου της πόλης. Αγνοεί εν τέλει τα έγγραφα της ΚΒ' ΕΠΚΑ και τις απόψεις της για το καθεστώς της λειτουργίας των ΚΥΕ στην περιοχή, καθώς και την άποψη της Επιτροπής του άρθρου 7 του Ν. 2839/00 σύμφωνα με την οποία, «τα Ο.Τ. 30, 31, 32 και 33...βρίσκονται σε ζώνη προστασίας και σε άμεση γειτνίαση με τον παρακείμενο αρχαιολογικό χώρο όπως προκύπτει από το διάγραμμα της ΧΟΠ/ΕΠΑ/101/03.08.90 Νομάρχη Δωδεκανήσου». Διαφαίνεται επίσης η έλλειψη συνεργασίας μεταξύ των Περιφερειακών Αρχαιολογικών Υπηρεσιών στην Κω, με αποτέλεσμα την έκδοση εγγράφων που ευνοούν μεν την επιχειρηματική δραστηριότητα, χωρίς ωστόσο, παράλληλα να διασφαλίζουν την αναγκαία προστασία των αρχαιοτήτων της περιοχής.

7. Το συγκεκριμένο έγγραφο τάσσεται εφεξής υπέρ της παραχώρησης του κοινόχρηστου χώρου εμπροσθεν του καταστήματος, αλλά και του τριγώνου δίπλα στην Πόρτα του Φόρου, χωρίς όμως να λαμβάνονται υπόψη τα παραπάνω, καθώς και το ότι η έκδοση άδειας λειτουργίας του συγκεκριμένου ΚΥΕ έγινε χωρίς τη σύμφωνη γνώμη των Εφορειών Αρχαιοτήτων. Επιπροσθέτως, η Επιτροπή του άρθρου 152 Ν. 3463/2006, βασιζόμενη στο συγκεκριμένο έγγραφο, και στο υπ' αρ. 1660/01.04.2008 της 4^{ης} ΕΒΑ, απορρίπτει πλέον τις προσφυγές της αναφερόμενης¹⁶.

8. Ο Συνήγορος του Πολίτη, επισημαίνει εκ νέου στην 4^η ΕΒΑ και τις συναρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠ.ΠΟ. ότι η διατύπωση των θέσεων των Υπηρεσιών δεν πρέπει να διαφοροποιείται ανάλογα με τον αποδέκτη των εγγράφων¹⁷, διαφορετικά δεν συνάδει προς τις αρχές της χρηστής διοίκησης και την καλή πίστη που οφείλει να διέπει την επικοινωνία των Υπηρεσιών με τους πολίτες και την Αρχή.

¹⁴ με το υπ' αρ. 6692/06/2.6/03.04.2009 έγγραφο της Ανεξάρτητης Αρχής.

¹⁵ Τα έγγραφα των Κεντρικών Υπηρεσιών του ΥΠ.ΠΟ. προαναφέρονται στις υποσημειώσεις 5,6,7.

¹⁶ (ενδεικτικά Απόφαση 38/2007 και Απόφαση 39/2008).

¹⁷ πχ. 7248/20.12.2007 έγγραφο ΣτΠ προς την αναφερόμενη και 4578/04.09.2007 έγγραφο της Αρχής προς τον ιδιοκτήτη του ΚΥΕ. Σύμφωνα με το υπ' αρ. 5033/ 08.08.2008 έγγραφό της 4^η ΕΒΑ προς το Δήμο Κω, «...δεν επιτρέπεται επέκταση των τραπεζοκαθισμάτων από την επιχείρηση...στο χώρο πλησίον της "Πύλης του Φόρου" μνημείο το οποίο προστατεύεται...» (ΥΠΠΟ/ ΓΔΑ/ Α1/Φ43/51641/3084/05.10.2001, ΦΕΚ 1387/Β'/22.10.2001 Απόφαση κήρυξης των αρχαιολογικών χώρων νήσου Κω) και η Εφορεία συνιστά σε περίπτωση μη συμμόρφωσης το ενδεχόμενο ανάκλησης της υπάρχουσας άδειας λειτουργίας. Όμως, με το 3561/29.07.2010 έγγραφο προς την αναφερόμενη την πληροφορεί ότι «η υπηρεσία...δεν έχει χορηγήσει άδεια για τοποθέτηση τραπεζοκαθισμάτων στο οβελιστήριο ...στην οδό Βασ. Παύλου 7 στη Κω ούτε για το τρέχον έτος 2010 ούτε για τα προηγούμενα». Η 4^η ΕΒΑ, με το ίδιο έγγραφο (υπ' αρ. 5033/ 08.08.2008) ζητά την τακτική αποκομιδή των απορριμμάτων από τις Υπηρεσίες του Δήμου, «...λόγω της επιβαρυντικής δραστηριότητας της επιχείρησης, με συνέπεια να σχηματίζεται εικόνα που δεν αρμόζει σε προστατευόμενο μνημείο...».

9. Η 4^η ΕΒΑ θεωρεί ότι το μνημείο της Πύλης του Φόρου βρίσκεται εντός του θεσμοθετημένου αρχαιολογικού χώρου δήμου Κω, εκτάσεως περίπου 66.000 τ.μ. και ως εκ τούτου, δεν είναι δυνατή η απαγόρευση ανάπτυξης Τ/Κ σε όλη την έκταση του εν λόγω αρχαιολογικού χώρου¹⁸. Ο Συνήγορος του Πολίτη παρακαλεί να ενημερωθεί που προβλέπεται το προαναφερόμενο κριτήριο του μεγέθους, δεδομένου ότι δεν αναφέρεται πουθενά στο Ν. 3028/2002. Επισημαίνεται ότι για την ίδια έκταση η ΚΒ' ΕΠΚΑ έχει απαγορεύσει τη χρήση Τ/Κ και έχει ζητήσει την απομάκρυνση των ήδη υπαρχόντων στα Ο.Τ. που γειτνιάζουν με τον αρχαιολογικό χώρο, συμπεριλαμβανόμενου του Ο.Τ. 30^Α (όπου η εν θέματι επιχείρηση).¹⁹

10. Επειδή στην προαναφερόμενη σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε ο Δήμος Κω αποδέχεται τις απόψεις που εκφράστηκαν με το υπ' αρ. πρωτ. 4578/07 έγγραφο της 4^{ης} ΕΒΑ για την παραχώρηση Κ/Χ έμπροσθεν του ΚΥΕ και διαφωνεί με τις θέσεις της ΚΒ' ΕΠΚΑ και του ΥΠ.ΠΟ, η Ανεξάρτητη Αρχή παρακαλεί εκ νέου την 4^η ΕΒΑ να επανεξετάσει τα προαναφερθέντα τιθέμενα ζητήματα.

11. Κατά την από 13.05.2010 τηλεφωνική επικοινωνία της χειρίστριας της υπόθεσης με την αναφερόμενη, η Ανεξάρτητη Αρχή πληροφορήθηκε από την αναφερόμενη ότι στο εν θέματι ΚΥΕ επί της Βασ. Παύλου αναρτήθηκε πανό με το λογότυπο του καταστήματος, το οποίο κρέμεται από την οροφή του κτιρίου μέχρι τη στάθμη του πεζοδρομίου. Για την προβολή του ΚΥΕ χρησιμοποιείται επίσης μια τεράστια κούκλα, που τοποθετείται μπροστά ή κοντά στην είσοδο του ΚΥΕ. Ο Συνήγορος του Πολίτη καλεί τις συναρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων να εξετάσουν τη νομιμότητα των παραπάνω (ανάρτηση πανό, κούκλας), σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Ν. 3028/02 και συγκεκριμένα του άρθρου 3, παρ. β και το άρθρο 10, παρ. 3, 4, σε συνδυασμό με το άρθρο 14, παρ. 3^ε, 4 και 5 και να ενεργήσουν άμεσα για τη αποτροπή της ενδεχόμενης έμμεσης καταστροφής και τη διαφύλαξη της αισθητικής του περιβάλλοντος χώρου, του αρχαιολογικού χώρου και του μνημείου της Πύλης του Φόρου, καθώς η τοποθέτηση των ανωτέρω –εφόσον εξακολουθούν να υφίστανται- αλλοιώνει το απαραίτητο ελεύθερο περιβάλλον που επιτρέπει στα μνημεία να συντίθενται σε ιστορική, αισθητική και λειτουργική ενότητα (άρθρο 2 Ν. 3028/02).

Β. ΚΒ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων και ΥΠ.ΠΟ.

1. Η ΚΒ' ΕΠΚΑ θεωρεί ότι τα Ο.Τ. 30, 31, 32 και 33 βρίσκονται σε άμεση γειτνίαση με τον αρχαιολογικό χώρο του Λιμένος και της Αγοράς και πρέπει να παραμείνουν περιοχές αμιγούς κατοικίας (δεν επιτρέπονται ΚΥΕ)²⁰. Υπέρ της άποψης αυτής συνηγορεί και η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Πολιτισμού, αναφέροντας ότι «Ο εν λόγω αρχαιολογικός χώρος αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους επισκέψιμους χώρους στην Κω...» θεωρώντας ότι «...η ολοκληρωμένη ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου [Λιμένος και Αγοράς] είναι άμεσα συνδεδεμένη με την αποκατάσταση του άμεσου περιβάλλοντος χώρου αυτού, για την οποία όμως απαιτείται η θετική ανταπόκριση και συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων και ιδίως του Δήμου Κω»²¹.

¹⁸ υπ' αρ. 2143/16.07.09 έγγραφο

¹⁹ υπ' αρ. 4146/10.08.09 και υπ' αρ. 5716/08.11.07 έγγραφα της ΚΒ' ΕΠΚΑ

²⁰ Σύμφωνα με το υπ' αρ. 2587/11.06.2004 έγγραφο ΚΒ' ΕΠΚΑ «... αυτά βρίσκονται στο άμεσο περιβάλλον του αρχαιολογικού χώρου...και η αλλαγή της χρήσης τους [σε ζώνη τουριστικού ενδιαφέροντος] θα προκαλέσει με άμεσο και έμμεσο τρόπο βλάβη, ρύπανση και αλλοίωση της μορφής του αρχαιολογικού χώρου...».

²¹ υπ' αρ. 2372/07.03.2005 έγγραφο Γραφείου Υφυπουργού ΥΠ.ΠΟ.

2. Για τη χρήση της περιοχής της αρχαίας Αγοράς ως περιοχή ίδρυσης και λειτουργίας ΚΥΕ και για τα μνημεία της Αρχαίας Αγοράς Κω και του περιβάλλοντος χώρου καθ' ύλην αρμόδια είναι η ΚΒ' ΕΠΚΑ²², η οποία δεν εγκρίνει την παράταση της άδειας λειτουργίας των ΚΥΕ και έχει ζητήσει από το Δήμο Κω να προχωρήσει «...άμεσα στην άρση της αδειοδότησης των ΚΥΕ που βρίσκονται γύρω από τους παραπάνω αρχαιολογικούς χώρους για τα οποία η Εφορεία μας ουδέποτε έχει χορηγήσει άδεια λειτουργίας...» και να φροντίσει «... για την απομάκρυνση των τραπεζοκαθισμάτων που έχουν τοποθετηθεί σε άμεση γεινίαση με τον αρχαιολογικό χώρο της Αγοράς και το Αρχαιολογικό Μουσείο Κω»²³. Με το υπ' αρ. 1905/12.10.2009 έγγραφο της, η ΚΒ' ΕΠΚΑ εμμένει στις απόψεις της περί μη έγκρισης τοποθέτησης Τ/Κ των ΚΥΕ που λειτουργούν πέριξ του αρχαιολογικού χώρου και συγκεκριμένα στα Ο.Τ.30^Α, 30, 31, 32, 33. Συνεπώς, εφόσον η ΚΒ' ΕΠΚΑ δεν παρέχει την έγκρισή της για την τοποθέτηση Τ/Κ στα συγκεκριμένα τετράγωνα η τοποθέτησή τους δεν καθίσταται σύννομη.

III. Άδειες λειτουργίας ΚΥΕ εν γένει στο ιστορικό κέντρο της πόλης Κω-Ενέργειες υπηρεσιών

1. Η ΚΒ' ΕΠΚΑ και η 4^η ΕΒΑ γνωρίζουν ήδη από το 2003 τις διαμαρτυρίες της αναφερόμενης πολίτη (υπ' αρ. 4041/22/07/2003) για τα μπαρ στην περιοχή αλλά και για το συγκεκριμένο ΚΥΕ, το οποίο λειτουργεί χωρίς τη σύμφωνη γνώμη των Εφορειών Αρχαιοτήτων.

2. Οι προαναφερόμενες υπηρεσίες ενημερώθηκαν σχετικά με τις αρμοδιότητες των Περιφερειακών Υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού όσον αφορά την αδειοδότηση των ΚΥΕ, στο πλαίσιο του άρθρου 10 και 14 του Ν. 3028/02 (ΦΕΚ 153 Α') και για την υποχρέωση της Πολεοδομίας και του Δήμου να ανακαλέσουν και τη χορηγηθείσα από την πλευρά τους άδεια, ήδη από το 2005, με αφορμή τα πορίσματα – συμπεράσματα έκθεσης ελέγχου του ΣΕΕΔΔ²⁴. Το Υπουργείο Πολιτισμού ζήτησε από την ΚΒ' ΕΠΚΑ να αντιμετωπίσει «σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς της περιοχής της Κω (Νομαρχία, οικεία Αστυνομικά Τμήματα κ.λ.π.) το θέμα της αδειοδότησης των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος»²⁵, ωστόσο δεν έχει περιέλθει στην γνώση του Συνηγόρου του Πολίτη να έχουν γίνει ενέργειες σχετικά με το ζήτημα αυτό²⁶. Επίσης, παρά την αποστολή των σχετικών εγγράφων του Συνηγόρου του Πολίτη, δεν έχουν ληφθεί

²² υπ' αρ. 206/09.06.2003 και 3230/17.06.2005 έγγραφα της 4^{ης} ΕΒΑ

²³ υπ' αρ. 3209/17.07.06 έγγραφο της ΚΒ' ΕΠΚΑ. Κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας με την ΚΒ' ΕΠΚΑ, στις 27.08.08 διευκρινίστηκε ότι είναι αρμόδια για τον έλεγχο της συγκεκριμένης περιοχής, δεδομένης τη γεινίασης του Ο.Τ. 30Α με τον αρχαιολογικό χώρο της Αγοράς και το αρχαιολογικό μουσείο, και έχει ζητήσει την άρση των αδειών στο ιστορικό κέντρο της Κω, εντούτοις, στην πράξη τα σχετικά αιτήματα αποστέλλονται στην 4^η ΕΒΑ, με το αιτιολογικό ότι το εν λόγω Ο.Τ. είναι πιο κοντά στη μεσαιωνική Πύλη του Φόρου (και υπ' αρ. 5716/08.11.2007 και 4626/10.09.2007 έγγραφα ΚΒ' ΕΠΚΑ). Για τη συναρμοδιότητα βλ. επίσης το υπ' αρ. ΥΠΠΟ/ ΓΔΑΠΚ/ ΑΡΧ/ Α1/ Φ22/ 106838/ 5230/ 22.11.2007 έγγραφο και το υπ' αρ. 36/02.03.2010 έγγραφο της ΚΒ' ΕΠΚΑ.

²⁴ υπ' αρ. ΥΠΠΟ/ ΓΔΑΠΚ/ ΑΡΧ/ Β1/ Φ40/ 105606/ 5210/ 12.12.2005 έγγραφο ΥΠ.ΠΟ.

²⁵ με το υπ' αρ. ΥΠΠΟ/ ΓΔΑΠΚ/ ΑΡΧ/ Α1/ Φ22/ 56913/ 2545/ 30.06.2006 έγγραφο.

²⁶ Σε αντίθεση με τα αναφερόμενα στο υπ' αρ. ΥΠΠΟ/ ΓΔΑΠΚ/ ΑΡΧ/ Φ22/101453/ 4595/ 4.11.2006 έγγραφο, το οποίο αναφέρει ότι: «...ο πλέον αρμόδιος φορέας για να ανακαλέσει όλες τις άδειες λειτουργίας...προκειμένου να αποκατασταθεί ο περιβάλλον χώρος της Αρχαίας Αγοράς...είναι ο Δήμος της Κω...Ο Δήμος της Κω...αποφάσισε ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την ανάκληση των αδειών των Καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος που γεινιάζουν με αρχαιολογικούς χώρους...».

υπόψη τα συμπεράσματα της Ανεξάρτητης Αρχής και δεν έχουν ληφθεί σχετικές πρωτοβουλίες για την αποκατάσταση της νομιμότητας.

3. Στις υπ' αρ. α)161/04.05.2007 (Πρακτικό 12) και β) 88/26.02.2008 (Πρακτικό 4) συνεδριάσεις, το Δημοτικό Συμβούλιο έλαβε απόφαση για την παραχώρηση των κοινόχρηστων χώρων το 2007 και το 2008 αντίστοιχα στο συγκεκριμένο ΚΥΕ. Από τη διαθέσιμη υπηρεσιακή αλληλογραφία προκύπτει ότι πριν τη λήψη της συγκεκριμένης απόφασης για την παραχώρηση των κοινόχρηστων χώρων δεν ζητήθηκε από τις τοπικές Εφορείες Αρχαιοτήτων, να γνωμοδοτήσουν για τις περιοχές αρμοδιότητας τους σύμφωνα με το Ν. 3028/2002 (ΦΕΚ 153 Α'). Επιπροσθέτως, δεν φαίνεται να έχει ληφθεί υπόψη η αρνητική γνώμη του ΥΠ.ΠΟ. και της ΚΒ' ΕΠΚΑ για τη λειτουργία των ΚΥΕ εντός του ιστορικού κέντρου της πόλης.

4. Η ολοκληρωμένη ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου συνδέεται και με την αποκατάσταση του άμεσου περιβάλλοντος χώρου αυτού, **για την οποία απαιτείται η θετική ανταπόκριση και συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων και ιδίως του Δήμου Κω²⁷**. Από τα μέχρι τώρα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της η Ανεξάρτητη Αρχή διαπιστώνεται ότι **η απαιτούμενη συνεργασία δεν έχει μέχρι σήμερα πραγματοποιηθεί και δεν έχει αποκατασταθεί ο εν θέματι περιβάλλον χώρος γύρω από τον αρχαιολογικό χώρο και την είσοδό του με την Πόρτα του Φόρου, που η ΚΒ' ΕΠΚΑ έχει ζητήσει την απομάκρυνση των ΚΥΕ**. Η πρόταση συνολικής διευθέτησης των χώρων που γειτνιάζουν με μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους και παραχωρούνται από το Δήμο Κω για την τοποθέτηση Τ/Κ, θα λύσει ενδεχομένως πολλά από τα υφιστάμενα προβλήματα της περιοχής.

5. Τα αναφερόμενα στο υπ' αρ. 20795/07.11.2008 έγγραφο του Δήμου Κω προς την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, όσον αφορά στην παραχώρηση του Κ/Χ του ΚΥΕ επί της Βασ. Παύλου παρουσιάζουν μόνο τα δεδομένα των δύο τελευταίων ετών, θεωρώντας νόμιμη την άδεια λειτουργίας του, χωρίς να λαμβάνουν υπόψη τα προαναφερόμενα (αδειοδότηση από Εφορείες, νομιμότητα λειτουργίας, ιστορικό κέντρο κλπ).

6. Ο Δήμος Κω δεν λαμβάνει υπόψη του τα επί σειρά ετών προβλήματα που δημιουργούνται κατ' επανάληψη από τη χορήγηση άδειας λειτουργίας μουσικών οργάνων στα ΚΥΕ εντός του ιστορικού κέντρου και στο ΚΥΕ επί της Βασ. Παύλου, χωρίς να εξετάσει τα αναφερόμενα στην υπ' αρ. 39/2007 Απόφαση της Τριμελούς Ειδικής Επιτροπής του άρθρου 152 Ν. 3463/2006, σχετικά με την περιοχή και τη διατάραξη της κοινής ησυχίας των κατοίκων. Με το υπ' αρ. 11459/13.08.2007 έγγραφο του Δήμου Κω, ο Δήμος ενημέρωνε το Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης ότι δεν έδωσε παράταση ωραρίου της μουσικής στο εν θέματι ΚΥΕ, όμως το συγκεκριμένο μέτρο δε φαίνεται να έχει φέρει αποτελέσματα μέχρι σήμερα. Η 4^η ΕΒΑ έχει ενημερώσει εγγράφως το Δήμο Κω ότι δεν επιτρέπεται στο συγκεκριμένο κατάστημα η χορήγηση άδειας μουσικής (υπ' αρ. 5033/08.08.2008 έγγραφο). Για τη χορήγηση της άδειας παράτασης λειτουργίας μουσικών οργάνων, πέρα του ότι θα πρέπει το ΚΥΕ να λειτουργεί νόμιμα, **τίθεται ο επιπλέον όρος του άρθρου 3, παρ. 3 της Α.Δ. 3/96, 1023/2/37-ΙΑ/96, ΦΕΚ 15 –Β', σύμφωνα με τον οποίο «Η ανωτέρω άδεια...μπορεί να παραταθεί..., ανάλογα με...και τη θέση του κέντρου σε σχέση με τους γύρω κατοικημένους χώρους...με την προϋπόθεση ότι δεν διαταράσσεται η ησυχία των περιόικων»**.

7. Στο υπ' αρ. 20795/07.11.2008 έγγραφό του προς την Ανεξάρτητη Αρχή, ο Δήμος Κω αναφέρει ότι στα ΚΥΕ που αναπτύσσουν Τ/Κ σε ζώνη χαρακτηρισμένου ιστορικού μνημείου περιόρισε τον παραχωρηθέντα χώρο μόνο στην πρόσοψη του ΚΥΕ, έπειτα από τη σύμφωνη γνώμη της ΚΑ' ΕΠΚΑ. Το συγκεκριμένο μέτρο για τον

---

²⁷ υπ' αρ. 2372/07.03.2005 έγγραφο Γραφείου Υφυπουργού ΥΠ.ΠΟ.

περιορισμό της κατάληψης του κοινόχρηστου χώρου δεν επιλύει το συνολικό πρόβλημα που δημιουργείται από τα ΚΥΕ στο χαρακτηρισμένο ιστορικό κέντρο της πόλης (ρύπανση, εστίες μόλυνσης, ηχορύπανση, διατάραξη του περιβάλλοντος χώρου του αρχαιολογικού χώρου, υποβάθμιση της ευαίσθητης περιβαλλοντικά και πολιτιστικά περιοχής, αρνητική εικόνα του ιστορικού κέντρου), στην περιοχή ανάπτυξης και στη ζώνη προστασίας παραδοσιακών συνόλων, το οποίο θα πρέπει να εξεταστεί συνολικά, σε συνεργασία με τις αρμόδιες Εφορείες Αρχαιοτήτων. Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν. 1080/80 (ΦΕΚ 246 – Α'), για την παραχώρηση της χρήσης τμημάτων αυτών αποφασίζει το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο, οι δημοτικές ή κοινοτικές αρχές ρυθμίζουν θέματα της αρμοδιότητάς τους, εκδίδοντας τοπικές κανονιστικές αποφάσεις στο πλαίσιο της κείμενης νομοθεσίας για τη χρήση των κοινόχρηστων χώρων²⁸ και η Αστυνομική Αρχή, αυτεπάγγελα ή με αίτηση του δημάρχου ή προέδρου της κοινότητας, υποχρεούται να απαγορεύει τη χρήση των χώρων, εφόσον δεν υφίσταται άδεια ή γίνεται παραβίαση αυτής²⁹. Με το ΠΔ 23/2002, σε συνδυασμό με το άρθρο 35, παρ. 12 του Ν. 3274/2004 και την παρ. 1(2) του άρθρου 1 του Ν. 3731/2008 (ΦΕΚ 263 Α'), τον έλεγχο για την κατάληψη κοινόχρηστων χώρων και την τήρηση των τοπικών κανονιστικών αποφάσεων για τη χρήση των κοινόχρηστων χώρων ασκεί η Δημοτική Αστυνομία. **Ως εκ τούτου, ο Συνήγορος του Πολίτη παρακαλεί για τις ενέργειες της αρμόδιας υπηρεσίας προς εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας.**

8. Επιπρόσθετα, επειδή η αναφερόμενη πολίτης διαμαρτύρεται για τη μη εφαρμογή των διατάξεων σχετικά με τη λειτουργία των ΚΥΕ από τις αρμόδιες υπηρεσίες, ο Συνήγορος του Πολίτη θεωρεί, ότι θα πρέπει να εφαρμόζεται καθημερινά στην περιοχή η διαδικασία βεβαίωσης παραβάσεων στα ΚΥΕ³⁰, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η δυνατότητα στο Δήμο, εφόσον διαπιστώνονται παραβάσεις, να σφραγίζει τα ΚΥΕ και να μην εκδίδονται εκ νέου άδειες λειτουργίας και λειτουργίας/παράτασης μουσικών οργάνων. Ακόμη, τυχόν παραβάσεις των όρων λειτουργίας μουσικής των ΚΥΕ επιφέρουν **υποχρεωτικά**, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΠΔ180/79, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, την προσωρινή ή οριστική αφαίρεση της άδειας λειτουργίας του ΚΥΕ³¹.

IV. Νομιμότητα έκδοσης αδειών λειτουργίας ΚΥΕ - Ανάκληση παράνομων ατομικών διοικητικών πράξεων

Κατόπιν των ανωτέρω και δεδομένου ότι δεν έχει ληφθεί η προηγούμενη έγκριση του Υπουργείου Πολιτισμού, καθίσταται σαφές ότι η άδεια λειτουργίας για το ΚΥΕ στο Ο/Τ 30^Α έχει εκδοθεί κατά παράβαση του άρθρου 10 του Ν. 3028/2002. Στο σημείο αυτό, ο Συνήγορος του Πολίτη σας ενημερώνει ως ακολούθως σχετικά με το ζήτημα της ανάκλησης των παράνομων επωφελών ατομικών διοικητικών πράξεων:

Α. Καταρχήν, σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας, επιτρέπεται ελεύθερα η ανάκληση των παράνομων ατομικών διοικητικών πράξεων ανεξάρτητα από το εάν από τις πράξεις αυτές έχουν απορρεύσει δικαιώματα των διοικουμένων, εφόσον η ανάκληση γίνει μέσα σε εύλογο χρόνο από την έκδοσή τους. Η ανάκληση χωρεί

²⁸ παρ. 1δ2 του άρθρου 79 του Ν. 3463/2006

²⁹ άρθρο 15, Ν. 1080/80 ΦΕΚ 246 – Α'.

³⁰ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2, παρ. 2 του Π.Δ. 180/79, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 231/89 και Π.Δ. 457/90, ΦΕΚ 175 Α' και Π.Δ. 36/94

³¹ Βλ. και Οδηγό Καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος, Υπουργείο Εσωτερικών, ΚΕΔΚΕ, Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, Αθήνα 2007

μόνο για λόγους νομιμότητας και όχι για διαφορετική εκτίμηση των ίδιων πραγματικών περιστατικών, εκτός εάν συντρέχει λόγος δημοσίου συμφέροντος.

Ο εύλογος χρόνος δεν μπορεί, σύμφωνα με τον ΑΝ 261/1968, να είναι λιγότερος από πέντε έτη από την έκδοση της πράξης, μπορεί όμως να είναι και μεγαλύτερος. Μετά την παρέλευση του εύλογου χρόνου, δεν επιτρέπεται η ανάκληση των παράνομων επωφελών πράξεων, των πράξεων δηλαδή, από τις οποίες οι καλόπιστοι διοικούμενοι απέκτησαν δικαιώματα, εκτός εάν υπάρχουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος. Στην περίπτωση αυτή η ανάκληση επιτρέπεται οποτεδήποτε και μετά την παρέλευση του εύλογου χρόνου.

Επιπρόσθετα, στην ελληνική έννομη τάξη, ο ειδικότερος προσδιορισμός του δημόσιου συμφέροντος ανήκει κάθε φορά, μέσα στο γενικότερο πλαίσιο που καθορίζει το Σύνταγμα, στο νομοθετικό όργανο, το οποίο, με τους κανόνες που θεσπίζει, ρυθμίζει την οργάνωση και τη δράση της Δημόσιας Διοίκησης και καθορίζει τους σκοπούς που επιδιώκονται από αυτήν³².

Στην παρούσα περίπτωση, **παρά το γεγονός ότι έχει παρέλθει ο εύλογος χρόνος των πέντε ετών** (η άδεια λειτουργίας του εν θέματι ΚΥΕ εκδόθηκε στις 21.08.2003) **συντρέχει λόγος δημοσίου συμφέροντος, διότι, όπως προαναφέρθηκε, η προστασία του πολιτιστικού περιβάλλοντος προβλέπεται στο άρθρο 24 του Συντάγματος και στον εκτελεστικό Νόμο 3028/2002.**

Σχετικά με το ζήτημα αυτό εκδόθηκε και η υπ' αρ. 4804/1998 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, όπου αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: «...Δεδομένου ότι η αύξηση της δόμησης, ως συνέπεια της υπέρβασης του συντελεστή δόμησης, επιφέρει επιδείνωση των όρων διαβίωσης των κατοίκων και υποβαθμίζει το υφιστάμενο οικιστικό περιβάλλον, συντρέχει λόγος δημοσίου συμφέροντος, ο οποίος δικαιολογεί την ανάκληση της επίμαχης άδειας, παρά την πάροδο μακρού χρόνου από την έκδοσή της...».

Β. Επίσης, κατά γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, η Διοίκηση έχει διακριτική ευχέρεια να ανακαλέσει τις παράνομες ατομικές διοικητικές πράξεις, όταν αυτό επιτρέπεται, εκτός εάν υπάρχει ρητή διάταξη που επιβάλλει τέτοια υποχρέωση³³.

Στην παρούσα περίπτωση, και δεδομένου ότι υπάρχει η ρητή διάταξη του ως άνω άρθρου 80 παρ. 6 του Ν. 3463/2006, που επιβάλλει στην αρμόδια δημομαρχιακή επιτροπή να ανακαλέσει την άδεια λειτουργίας καταστήματος μέσα σε χρονικό διάστημα είκοσι (20) ημερών από τη συνδρομή των προϋποθέσεων, **καθίσταται σαφές ότι η εν θέματι παράνομη ατομική διοικητική πράξη, ήτοι η άδεια λειτουργίας του ΚΥΕ στο ΟΤ 30^Α πρέπει να ανακληθεί κατά δεσμία αρμοδιότητα από τον Δήμο Κω.** Επιπρόσθετα, στο ίδιο άρθρο προβλέπεται ότι παράβαση των διατάξεων αυτής της παραγράφου αποτελεί πειθαρχικό αδίκημα και παράβαση καθήκοντος.

Επίσης, στο ως άνω άρθρο 10 του Ν. 3028/2002 ορίζεται ότι, στις περιπτώσεις που απαιτείται έγκριση του Υπουργού Πολιτισμού, αυτή προηγείται από τις άδειες άλλων αρχών που αφορούν την επιχείρηση και τα στοιχεία της αναγράφονται με ποινή ακυρότητας στις άδειες αυτές. Δεδομένου ότι τέτοια έγκριση δεν υφίσταται για το εν θέματι ΚΥΕ, **η προαναφερόμενη άδεια λειτουργίας ΚΥΕ, καθώς και κάθε άλλη**

³² Επ. Σπηλιωτόπουλου, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμος 1, 13^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, Νοέμβριος 2010, σελ. 93.

³³ Επ. Σπηλιωτόπουλου, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμος 1, 13^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, Νοέμβριος 2010, σελ. 185 επ.

ομοειδής περίπτωση ατομικής διοικητικής πράξης πάσχει ακυρότητας, η οποία μπορεί να προβληθεί ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων³⁴.

Στο σημείο αυτό, ο Συνήγορος του Πολίτη σας ενημερώνει ότι υφίσταται υποχρέωση ανάκλησης της άδειας λειτουργίας, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, όχι μόνο για το ΚΥΕ στο ΟΤ 30^Α, αλλά και για κάθε άλλη ομοειδή περίπτωση καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος, για το οποίο δεν έχει προηγηθεί η έγκριση του Υπουργού Πολιτισμού πριν την έκδοση άδειας λειτουργίας.

Επισημαίνουμε ότι για το θέμα αυτό υφίσταται αίτημα σχετικά με την αντιμετώπιση των θεμάτων αδειοδότησης των ΚΥΕ στην πόλη της Κω από τη ΔΙΠΚΑ του ΥΠ.ΠΟ. προς την ΚΒ' ΕΠΚΑ σε συνεργασία με τους συναρμόδιους φορείς της περιοχής³⁵.

Επιπλέον, όπου υφίστανται αυθαίρετες κατασκευές στα ΚΥΕ ή τροποποίηση της επιτρεπόμενης από το ΥΠ.ΠΟ. χρήσης ή δραστηριοτήτων, που επιφέρει άμεση ή έμμεση βλάβη σε μνημείο ή αρχαιολογικό χώρο ή ιστορικό τόπο, προβλέπεται επίσης η **ανάκληση των σχετικών αδειών**. Πολλά καταστήματα στο χαρακτηρισμένο ιστορικό κέντρο της Κω³⁶ τροποποιούν τους όρους λειτουργίας τους ή προβαίνουν σε πολεοδομικές αυθαιρεσίες³⁷, συνεπώς θα πρέπει να ληφθούν τα αναγκαία από τις αρμόδιες υπηρεσίες μέτρα (επιβολή και είσπραξη προστίμων, ανάκληση αδειών, συλλογή Τ/Κ και λοιπού εξοπλισμού) σύμφωνα με το άρθρο 13 του Ν. 1080/80 ΦΕΚ 246 Α'.

Τέλος, το Υπουργείο Πολιτισμού δύναται να ανακαλέσει τις χορηγηθείσες εγκρίσεις στα Κ.Υ.Ε. εφ' όσον διαπιστωθεί έστω και εκ των υστέρων ότι προκαλείται ή δύναται να προκληθεί άμεση ή έμμεση βλάβη σε μνημείο, αρχαιολογικό χώρο ή ιστορικό τόπο ή ότι παραβιάστηκε όρος που τέθηκε από την αρχαιολογική υπηρεσία κατά τη χορήγηση της άδειας, ή ότι δεν υφίσταται άδεια της αρχαιολογικής υπηρεσίας³⁸. Με βάση τα παραπάνω, ο Συνήγορος του Πολίτη θεωρεί ότι θα έπρεπε να έχει ήδη ολοκληρωθεί η συνεργασία με τον Δήμο Κω και τις συναρμόδιες Υπηρεσίες προκειμένου να γίνει μια συνολική διευθέτηση των χώρων πέριξ των μνημείων και των αρχαιολογικών χώρων και της χρήσης τους.

---

³⁴ Όταν η αιτιολογία επιβάλλεται από τις διατάξεις πρέπει να περιέχεται στο σώμα της πράξης, συνεπώς τα στοιχεία της έγκρισης έπρεπε να είχαν αναγραφεί στην αιτιολογία του σώματος της διοικητικής πράξης, ήτοι της άδειας λειτουργίας του ΚΥΕ. Η έλλειψη της αιτιολογίας, όπως η περίπτωση της μη αναφοράς της αιτιολογίας στο σώμα της πράξης όταν απαιτείται, συνεπάγεται το ακυρώσιμο της πράξης, εφόσον προταθεί σχετικός λόγος ακυρώσεως και υπάγεται στον ευρύτερο λόγο ακυρώσεως της παράλειψης ουσιώδους τύπου. (βλ. σχετικά Επ. Σπηλιωτόπουλου, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, Τόμος 1, 13^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, Νοέμβριος 2010, σελ.175).

³⁵ υπ' αρ. ΥΠΠΟ/ ΓΔΑΠΚ/ ΑΡΧ /Β1/ Φ40/ 105606/ 5210/ 12.12.2005 έγγραφο ΥΠ.ΠΟ, υπ' αρ. ΥΠΠΟ/ ΓΔΑΠΚ/ ΑΡΧ/ Α1/ Φ22/ 56913/ 2545/ 30.06.2006, ΥΠΠΟ/ ΓΔΑΠΚ/ ΑΡΧ/ Α1/ Φ22/ 106838/ 5230/ 22.11.2007 και υπ' αρ. 2504/06.06.2008 έγγραφο της ΚΒ' ΕΠΚΑ έγγραφα.

³⁶ υπ' αρ. 92/14.04.2006 και 3225/06.09.2006 έγγραφα της 4^{ης} ΕΒΑ.

³⁷ Βλ. 45/01.03.2006 έγγραφο Σ.Χ.Ο.Π. Επαρχείου Κω.

³⁸ βάσει της παρ. 6 του άρθρου 10 του Ν 3028/2002 (ΦΕΚ 153 Α'). Σύμφωνα με το υπ' αρ. ΥΠΠΟ/ ΓΔΑΠΚ/ ΑΡΧ/ Β1/ Φ40/ 105606/ 5210/ 12.12.2005 έγγραφο «Οι Εφορείες Αρχαιοτήτων θα επανεξετάζουν και θα ανακαλούν όσες εγκρίσεις έχουν χορηγήσει στα ΚΥΕ, με αιτιολογημένη απόφασή τους, στις περιπτώσεις που διαπιστώνουν παράβαση της αρχαιολογικής νομοθεσίας, από την κατασκευή αυθαίρετων κτισμάτων ή την αλλαγή της επιτρεπόμενης από την έγκριση χρήσης ή την παραβίαση τεθέντων όρων λειτουργίας κατά την αρχαιολογική νομοθεσία, θεωρουμένων όλων αυτών ως μη νομίμως γενομένων...Άλλωστε, σύμφωνα με τη νομολογία...δημιουργείται η υποχρέωση στην Πολεοδομία και το Δήμο να ανακαλέσουν την χορηγηθείσα από την πλευρά τους άδεια».

Γ. Κατόπιν των ανωτέρω, καθίσταται σαφές ότι δεν νοείται, κατά την άποψη της Ανεξάρτητης Αρχής, η περαιτέρω έκδοση άδειας για τοποθέτηση τραπεζοκαθισμάτων ή η έκδοση άδειας χρήσης μουσικών οργάνων για το επίμαχο ΚΥΕ στο ΟΤ 30^Α, δεδομένου ότι η άδεια λειτουργίας του έχει εκδοθεί κατά παράβαση των ισχυουσών διατάξεων για τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος.

Τέλος, η συνολική διαδικασία αδειοδότησης για την λειτουργία του επίμαχου ΚΥΕ δημιουργεί το εύλογο ερώτημα, πώς ένα κατάστημα φαστ - φουντ έλαβε άδεια λειτουργίας Εστιατορίου-Οβελιστηρίου και εν συνεχεία άδεια χρήσης μουσικών οργάνων.

Στο σημείο αυτό, ο Συνήγορος του Πολίτη παρακαλεί κάθε συναρμόδια υπηρεσία κατόπιν και της μεταξύ τους συνεργασίας (*Δήμος Κω, ΚΒ' ΕΠΚΑ, 4^η ΕΒΑ, Διεύθυνση Δημοτικής Αστυνομίας, Αστυνομικό Τμήμα Κω, Επαρχείο Κω*) να προβούν σε όλες τις κατά νόμο ενέργειες αρμοδιότητάς τους και να εξετάσουν και να ενημερώσουν περαιτέρω την Ανεξάρτητη Αρχή, αποστέλλοντας σχετικά έγγραφα και στοιχεία που αφορούν την εν λόγω υπόθεση για τα κάτωθι ζητήματα:

α) το θέμα της ανάκλησης της άδειας λειτουργίας του ΚΥΕ στο Ο/Τ 30^Α στην οδό Βασ. Παύλου,

β) το θέμα της ανάκλησης των αδειών λειτουργίας των λοιπών ΚΥΕ γύρω από τον αρχαιολογικό χώρο, εντός του ιστορικού κέντρου, με έμφαση στα Ο.Τ. 30^Α, 30, 31, 32, 33, εφόσον δεν έχει χορηγηθεί και για αυτά η προγενέστερη έγκριση του Υπουργείου Πολιτισμού,

γ) την έκταση του αρχαιολογικού χώρου σε σχέση με τη χρήση πέριξ αυτού,

δ) τη διάθεση του κοινόχρηστου χώρου στην Πύλη του Φόρου σε συνδυασμό με τον καθορισμό των ορίων του μνημείου και του περιβάλλοντος χώρου του μνημείου³⁹,

ε) τα ληφθέντα μέτρα σε περίπτωση τροποποίησης των όρων λειτουργίας των ΚΥΕ ή πολεοδομικών αυθαιρεσιών,

ζ) την ολοκληρωμένη ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου, την εξάλειψη των υφιστάμενων προβλημάτων και τη συνολική διεύθυνση/ καθορισμό χρήσεων των χώρων που γειτνιάζουν με αυτόν,

η) τις ενέργειες για την τήρηση της κοινής ησυχίας,

θ) τις ενέργειες για τον έλεγχο κατάληψης των κοινόχρηστων χώρων από τα ΚΥΕ.

Επίσης, ο Συνήγορος του Πολίτη παρακαλεί εκ νέου την 4^η ΕΒΑ να ενημερώσει για τους λόγους μεταβολής των απόψεών της, ως προς τα ακόλουθα:

α) ότι το Ο.Τ. 30Α δεν αφορά πλέον αρμοδιότητα της Υπηρεσίας,

β) η αρχική θεωρηθείσα «*άμεση γειτνίαση*» χαρακτηρίζεται πλέον ως «*ικανή*» απόσταση - μεταβολή της απόστασης του συγκεκριμένου ΚΥΕ από το μνημείο και

γ) η αρχική άρνηση ανάπτυξης των Τ/Κ επειδή θα επιφέρουν «*αισθητική αλλοίωση*» ή «*σημαντική αισθητική αλλοίωση*» μετατράπηκε σε «*μη έκδοση σύμφωνης γνώμης για το τμήμα του πεζοδρομίου που βρίσκεται σε επαφή με την "Πύλη του Φόρου, νοτίως της κύριας όψης του καταστήματος"*».

Κατόπιν των ανωτέρω διαπιστώσεων και συμπερασμάτων της Ανεξάρτητης Αρχής, το θέμα των ΚΥΕ εντός του ιστορικού κέντρου και του Λιμένα στην πόλη Κω

³⁹ σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 73, παρ. 13 του Ν. 3028/02.

αναδεικνύεται ως μείζονος σημασίας και παρακαλεί εκ νέου όλες τις συναρμόδιες υπηρεσίες, στις οποίες απευθύνεται ή κοινοποιείται το παρόν έγγραφο, να τον ενημερώσουν άμεσα για τις απόψεις τους επί των προαναφερόμενων ζητημάτων και κυρίως για τις ενέργειες στις οποίες θα προβούν προς αποκατάσταση της νομιμότητας στην εν θέματι ευαίσθητη, πολλαπλά προστατευόμενη περιβαλλοντικά και πολιτιστικά περιοχή.

Ο Συνήγορος του Πολίτη αναμένει τις απαντήσεις των αρμοδίων υπηρεσιών εντός ενός μηνός από τη λήψη του παρόντος εγγράφου και παραμένει στη διάθεσή σας για κάθε πληροφορία ή διευκρίνιση.

Το παρόν έγγραφο κοινοποιείται στο Γραφείο Υπουργού και το Γραφείο Γενικής Γραμματέως του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, προκειμένου να ενημερωθούν για την εν θέματι υπόθεση που αφορά τον έλεγχο νομιμότητας αδειοδότησης και λειτουργίας των ΚΥΕ στην περιοχή ανάπλασης και ζώνης προστασίας παραδοσιακών συνόλων του χαρακτηρισμένου ιστορικού κέντρου της πόλης⁴⁰ της Κω και παρακαλούμε να μας ενημερώσουν για τις απόψεις και τις τυχόν ενέργειές τους επί του θέματος.

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τη συνεργασία.

Με τιμή

Ευαγγελία Κ. Μπαλλά
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη

Κοινοποίηση:

1. Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού
Γραφείο Υπουργού κ. Π.Γερουλάνου
Μπουμπουλίνας 20 – 22
Τ.Κ. 11742 Αθήνα
2. Υπουργείο Πολιτισμού
Γραφείο Γενικής Γραμματέως κ.Α.Μενδώνη
Μπουμπουλίνας 20- 22
Τ.Κ. 106 82 Αθήνα
3. Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων
Διεύθυνση Βυζαντινών και
Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων
Τμήμα Αρχαιολογικών Χώρων, Μνημείων και
Αρχαιογνωστικής Έρευνας
Μπουμπουλίνας 20- 22

---

⁴⁰ μετά την αποστολή του υπ' αρ. 2372/07.03.2005 εγγράφου του Γραφείου Υφυπουργού ΥΠ.ΠΟ. και την έκθεση Επιθεώρησης – Ελέγχου του Σώματος Επιθεωρητών – Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης για το Δήμο Κω (2004).

T.K. 106 82 Αθήνα

4. Υπουργείο Πολιτισμού
Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων
Διεύθυνση Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων
Τμήμα Αρχαιολογικών Χώρων, Μνημείων και
Αρχαιογνωστικής Έρευνας
Μπουμπουλίνας 20- 22
T.K. 106 82 Αθήνα
5. Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων
και Τεχνικών Έργων Δωδεκανήσου
Οδός Ιπποτών
T.K. 85 100 Ρόδος
6. 3^η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων και Τεχνικών Έργων Δωδεκανήσου
Οδός Ιπποτών
T.K. 85 100 Ρόδος
7. Σώμα Επιθεωρητών – Ελεγκτών
Δημόσιας Διοίκησης
Λεωφ. Συγγρού 60
T.K. 11742 Αθήνα
8. *****